Lietas Nr. 15220036724
K77-0723-26/38
ECLI:LV:RPT:2026:0217.15220036724.5.S

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2026.gada 17.februārī

Rīgas pilsētas tiesa,

tiesnese Linda Dīzenberga,

piedaloties prokuroram Mārim Garjānim,

zvērinātai advokātei Dainai Purvai,

izskatīja atklātā tiesas sēdē kriminālllietu /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/ vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē, kas asinīs pārsniedz 1,5 promiles.

2024.gada 4.maijā ap plkst.15.15 /Persona A/ vadīja transportlīdzekliFord Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, ar kuru brauca pa Finiera ielu no Daugavgrīvas šosejas puses Gobas ielas virzienā, Rīgā.

/Persona A/ asinīs konstatēta alkohola koncentrācija 2,74 promiles.

/Persona A/ vadītais transportlīdzeklisFord Fusion tika apturēts Finiera ielā pie nama Nr.7.

Ar savām darbībām /Persona A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļā.

Motīvu daļa

[2] Tiesas sēdē apsūdzētais /Persona A/, paužot savu attieksmi pret apsūdzību, norādīja, ka tā viņam ir saprotama, savu vainu viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas neatzina.

Ievērojot minēto, tiesa, iztiesājot kriminālllietu, veica pierādījumu pārbaudi pilnā apjomā.

[3] Pierādījumus, kas nav norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai un kurus procesa dalībnieki nav lūguši pārbaudīt tiesas sēdē, tiesa nevērtē un spriedumu ar tiem nepamato.

[4] Apsūdzētais /Persona A/ izmantoja savas tiesības un sniedza liecību, kā arī lūdza nopratināt lieciniekus /Persona D/, /Persona E/ un /Persona F/.

[4.1] No apsūdzētā /Persona A/ pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām 2024.gada 5.maijā (lietas lapa 5) izriet, ka viņš alkoholu sāka lietot 2024.gada 3.maijā. Pēdējo reizi viņš alkoholu lietoja 2024.gada 4.maijā ap plkst.14.00, izdzēra ap 200 gramu piparu degvīna.2024.gada 4.maijā pēc plkst.14.00 viņš uzsāka vadīt transportlīdzekli Ford Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, un brauca ar to pa Finiera ielu no Daugavgrīvas šosejas puses Gobas ielas virzienā, /Adrese A/, kad apstājās /Adrese B/, kur uzsāka sarunu ar kravas automašīnas vadītāju. Tas varēja būt ap plkst.15.15. Saruna ar kravas automašīnas vadītāju notika caur atvērtiem vadītāju durvju logiem. Kamēr viņš runāja, pie viņa atbrauca policija. Viņš viens atradās transportlīdzeklī un alkoholu vairs nelietoja. Inspektors viņam piedāvāja veikt alkohola ietekmes noteikšanas pārbaudi viņa izelpojamajā gaisā, izmantojot portatīvo kontroles aparātu, kam viņš piekrita. Viņš veica divus pūtienus, taču nepiekrita uzrādītajiem rezultātiem, tādēļ viņš tika nogādāts /Adrese C/, pie ārsta-narkologa, kurš veica viņam medicīnisko apskati. Viņš iepūta kontrolaparātā un nodeva asinis. Tad tika konstatēts, ka viņa organisms (asinis) satur 2,74 promiles. Ārsts-narkologs sastādīja medicīniskās pārbaudes protokolu, kuru viņš izlasīja un parakstīja. Viņš pilnībā atzina to, ka 2024.gada 4.maijā vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē, kas pārsniedza pieļaujamo normu. Izdarīto nožēloja.

[4.2] No apsūdzētā /Persona A/ pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām 2024.gada 11.jūlijā (lietas lapa 87-88) izriet, ka viņš uzturēja iepriekš sniegtās liecības. Atzina to, ka vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē virs 1,5 promilēm. Nepiekrita viņam piederošātransportlīdzekļa Ford Fusion konfiskācijai.

[4.3] No apsūdzētā /Persona A/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām izriet, ka notikuma dienā kopā ar dēlu /Persona F/ bija kapos, kur lietoja alkoholu. Arī iepriekšēja dienā viņš lietoja alkoholu. Pēc tam brauca kopā ar dēlu uz mājām. Dēls vadīja transportlīdzekliFord. Atrodoties transportlīdzeklī, viņš ar dēlu sastrīdējās. Dēls viņu aizveda līdz /Adrese D/, kur ceļa malā apturēja transportlīdzeklī. Pēc tam dēls izkāpa no transportlīdzekļa un aizgāja prom. Viņš palika transportlīdzeklī, kurā pārsēdās vadītāja sēdvietā.Kravas automašīna apstājās pie viņa transportlīdzekļa. Tad viņš, sēžot transportlīdzeklī vadītāja sēdvietā, uzsāka sarunu ar paziņu – kravas automašīnas vadītāju caur atvērtiem vadītāju durvju logiem. Uzskata, ka šim kravas automašīnas vadītājam nav pamata viņu aprunāt. Pēc brīža atbrauca policija un veica viņam alkohola ietekmes pārbaudi. Viņš šajā dienā transportlīdzekli nevadīja, to vadīja viņa dēls.

[4.4.] No liecinieka /Persona F/ liecībām izriet, ka viņa tēvs ir /Persona A/. Viņš kopā ar tēvu 2024.gada 4.maijā bija kapos. Viņš vadīja transportlīdzekliFord Fusion, kas pieder viņa tēvam. Tēvs bija lietojis alkoholu. Pēc tam viņi, braucot mājās, pa ceļam sastrīdējās. Viņš aizbrauca līdz Finiera ielai, kur transportlīdzekli novietoja ceļa malā un aizgāja prom. Tēvs palika transportlīdzeklī. Viņam nav zināms, ko darīja tēvs pēc tam, kad viņš aizgāja prom.

[4.5] No liecinieka /Persona G/ pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām 2024.gada 4.maijā (lietas lapa 24-25) izriet, ka viņš atradās transportlīdzeklī Finiera ielā pie automazgātavas. Tad atbrauca transportlīdzeklisFord, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, zilā krāsā, kura vadītājs uzdeva viņam dažus jautājumus. Tad uzreiz atbrauca policija. Viņš redzēja, kā šistransportlīdzeklis Ford,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, zilā krāsā, izbrauca no Daugavgrīvas šosejas uz Finiera ielu un turpināja kustību pa Finiera ielu Gobas ielas virzienā, tad apstājās pie viņa transportlīdzekļa un uzdeva dažus jautājumus. Apmēram pēc 1-3 minūtēm atbrauca policija, veica medicīnisko apsekošanu, kura uzrādīja, ka transportlīdzekļa vadītājs atrodas alkohola reibumā. Transportlīdzekļa vadītājs visu laiku atradās viņa redzes lokā, nekur nebija aizgājis, bija viens un neko nelietoja.

[4.6] No liecinieka /Persona D/ dienesta ziņojuma (lietas lapa 14) un tiesas sēdē sniegtajām liecībām izriet, ka 2024.gada 4.maijā viņš kā policijas darbinieks nodrošināja sabiedrisko kārtību. Tika saņemta informācija, ka virzienā no uzņēmuma*Latvijas Finieris* pa Daugavgrīvas šoseju, Rīgā, uz Bolderāju brauca transportlīdzeklis Ford, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, kura vadītājs, iespējams, ir reibuma stāvoklī. Plkst.15.20 minētais transportlīdzeklis tika pamanīts pretī namam /Adrese E/. Minētais transportlīdzeklis bija

apstājies un tā vadītājs sarunājās ar kravas automašīnas vadītāju /Persona G/. Tieši /Persona G/ redzēja, kā transportlīdzekļaFord, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, vadītājs brauca pa Finiera ielu un apstājās pie viņa. Tika noskaidroti transportlīdzekļaFord, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, vadītājs, kurš bija /Persona A/, kurš izskatījās reibuma stāvoklī. Ap plkst.15.22 notikuma vietā ieradās Valsts policijas darbinieki, kuri pārņēma darbu. Viņa klātbūtnē /Persona A/ nekādus dzērienus nelietoja.

Atbildot uz procesa dalībnieku jautājumiem, liecinieks liecināja, ka brīdī, kad viņš ieradās notikuma vietā, transportlīdzeklis Ford, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, atradās uz brauktuves. Tas stāvēja, nebija iedarbināts un aizsprostoja brauktuvi. Tajā vadītāja sēdvietā atradās apsūdzētais /Persona A/, kurš caur atvērtiem vadītāju durvju logiem sarunājās ar kravas automašīnas vadītāju. Pēc tam viņš piegāja pie minētā vadītāja, kurš izskatījās reibuma stāvoklī. Viņš lūdza transportlīdzekļa vadītājam izkāpt no transportlīdzekļu un jautāja, vai vadītājs lietoja alkoholu pirms transportlīdzekļa vadīšanas. Vadītājs to apstiprināja. To, ka tieši šis vadītājs vadīja minēto transportlīdzekli, apstiprināja kravas automašīnas vadītājs. Pēc tam tika izsaukta Valsts policija, kas pārņēma darbu.

[4.7] No liecinieces /Persona E/ dienesta ziņojuma (lietas lapa 15) un tiesas sēdē sniegtajām liecībām izriet, ka 2024.gada 4.maijā plkt.15.15 /Adrese E/, tika pārbaudīts transportlīdzekļaFord Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, vadītājs /Persona A/. Minētā transportlīdzekļa braukšanas virziens – no Daugavgrīvas šosejas pa Finiera ielu virzienā uz Gobas ielu. Aizdomas par transportlīdzekļa vadītāja alkohola ietekmi, jo vadītajam bija alkohola smaka, neskaidra runa, paplašinātas zīlītes, kustību traucējumi. Pārbaudāmās personas alkohola koncentrācija izelpojamā gaisā: 1.mērījums – 3,22 promiles – minimāli 2,97 promiles; 2.mērījums – 3,29 promiles – minimāli 3,04 promiles. Transportlīdzekļa vadītājs nogādāts medicīniskajā iestādē pārbaudes veikšanai. /Persona A/ visu laiku atradās redzeslokā un viņas klātbūtnē nelietoja ēdienus, dzērienus, vielas. Notikuma aculiecinieks – /Persona G/.

Atbildot uz procesa dalībnieku jautājumiem, lieciniece liecināja, ka notikuma vietā sākotnēji ieradās Pašvaldības policijas darbinieki, vēlāk ieradās viņa, veicot Valsts policijas pienākumus. Kad viņa ieradās notikuma vietā, transportlīdzeklis stāvēja. Notikuma vietā atradās liecinieks – Igaunijas Republikas pilsonis, kurš liecināja, ka /Persona A/ vadīja transportlīdzeklis. /Persona A/ tika pārbaudīts, viņš pūta mēraparātā, kas uzrādīja promiles. Pēc tam tika noformēts pārbaudes protokols, kuru /Persona A/ neparakstīja, jo rezultātiem nepiekrita. Tad viņš tika nogādāts uz ekspertīzi un pēc tam pie izmeklētāja.

[5] Tiesa savos secinājumos par apsūdzētā /Persona A/ vainīgumu inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā balstās arī uz šādiem lietā esošiem rakstveida pierādījumiem un dokumentiem.

Vienlaikus norādāms, ka tiesa lietā esošajos pierādījumos, kas iegūti procesuālo darbību rezultātā, pārkāpumus procesuālo dokumentu sastādīšanā un iegūto ziņu fiksēšanā nekonstatē.

[5.1] No 2024.gada 4.maija transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokola (lietas lapa 16-18) izriet, ka /Persona A/ pārbaudē 2024.gada 4.maijā konstatēta minimālā alkohola koncentrācija izelpojamā gaisā;1.mērījums – 3,22 promiles – minimāli 2,97 promiles; 2.mērījums – 3,29 promiles – minimāli 3,04 promiles.Alkohola pārbaude veikta ar alkometru ALCOQUANT 6020. /Persona A/ pārbaudes rezultātiem nepiekrita.

[5.2] No 2024.gada 4.maija medicīniskā pārbaudes protokola Nr.620 (lietas lapa 20, 23) izriet, ka /Persona A/ ir konstatēta alkohola koncentrācija asinīs 2,74 promiles.

[5.3] No ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.155/1 (lietas lapa 23) izriet, ka /Persona A/ asinīs konstatēts etilspirts 2,74 promiles.

[6] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 23.panta prasībām tiesai, spriežot tiesu, jāizvērtē pret personu celto apsūdzību pamatotība.

Izvērtējot apsūdzētajam celtās apsūdzības pamatotību, tiesai jāpārbauda, vai noticis apsūdzētajam inkriminētais noziedzīgais nodarījums, vai šajā nodarījumā ir noziedzīga nodarījuma sastāvs, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta $1.^{1}$ daļā, vai apsūdzētais ir vainīgs šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Tiesa, novērtējot lietā iegūtos pierādījumus, konstatē, ka apsūdzētā attaisnošanai nav pamata, jo viņam celtā apsūdzība pilnībā ir pierādīta.

[7] Apsūdzētajam /Persona A/ ir celta apsūdzība par to, ka viņš vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē, kas asinīs pārsniedz 1,5 promiles.

[7.1] Lietā nav strīda par to, ka 2024.gada 4.maijā ap plkst.15.15 /Persona A/ atradās transportlīdzeklīFord Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, /Adrese F/, būdams alkohola ietekmē.

No apsūdzētā un liecinieku liecībām izriet, ka 2024.gada 4.maijā ap plkst.15.15 /Persona A/ atradās transportlīdzeklīFord Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, /Adrese F/.

Pats apsūdzētais gan pirmstiesas procesa laikā, gan tiesas sēdē liecināja, ka 2024.gada 4.maijā lietoja alkoholu.

To, ka apsūdzētais atradās alkohola ietekmē, apliecina gan 2024.gada 4.maija transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā (lietas lapa 16-18), 2024.gada 4.maija medicīniskā pārbaudes protokolā Nr.620 (lietas lapa 20, 23), gan ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātos Nr.155/1 (lietas lapa 23) norādītās ziņas, kas apliecina to, ka 2024.gada 4.maijā /Persona A/ asinīs konstatēts alkohola koncentrācija 2,74 promiles.

[7.2] Lietā ir strīds par to, vai /Persona A/ vadīja transportlīdzekliFord Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, apsūdzībā norādītajos apstākļos.

[7.2.1] Pirmstiesas procesā, sniedzot liecības, /Persona A/ divas reizes apstiprināja to, ka tieši viņšapsūdzībā norādītajā laikā, vietā un apstākļos vadīja transportlīdzekli, būdams alkohola ietekmē.

To, ka tieši /Persona A/apsūdzībā norādītajā laikā, vietā un apstākļos vadīja transportlīdzekli Ford Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, ar kuru brauca pa Finiera ielu no Daugavgrīvas šosejas puses Gobas ielas virzienā, Rīgā, apstiprinaliecinieka /Persona G/ liecībās sniegtās ziņas, no kurām izriet, ka viņš redzēja, kā transportlīdzeklis Ford,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, zilā krāsā, izbrauca no Daugavgrīvas šosejas uz Finiera ielu un turpināja kustību pa Finiera ielu Gobas ielas virzienā, tad apstājās pie viņa transportlīdzekļa un uzdeva dažus jautājumus. Apmēram pēc 1-3 minūtēm atbrauca policija, veica medicīnisko apsekošanu, kura uzrādīja, ka transportlīdzekļa vadītājs atrodas alkohola reibumā. Transportlīdzekļa vadītājs visu laiku atradās viņa redzes lokā, nekur nebija aizgājis, bija viens un neko nelietoja.

Tiesas izmeklēšanā sniedzot liecības, pats /Persona A/ apliecināja, ka notikuma dienā,sēžot transportlīdzeklī vadītāja sēdvietā, sarunājās ar sev pazīstamo kravas automašīnas vadītāju caur atvērtiem vadītāju durvju logiem, kā arī norādīja to, ka šim kravas automašīnas vadītājam nav pamata viņu aprunāt.

Arī liecinieks /Persona D/ savās liecības apstiprinājaliecinieka /Persona G/ liecībās sniegtā ziņas, proti, tieši to, ka, pildot policijas darbinieka pienākumus, ierodoties notikuma vietā, viņš redzēja, kā /Persona A/, sēžottransportlīdzeklī, sarunājās ar kravas automašīnas vadītāju /Persona G/. Viņam no /Persona G/ teiktā ir zināms, ka tieši /Persona G/ redzēja, kā /Persona A/ vadīja transportlīdzekli apsūdzībā norādītajā laikā, vietā un apstākļos. Viņš konstatēja to, ka /Persona A/, iespējams, ir reibuma stāvoklī, tādēļ tika izsaukta Valsts policija, kas pārņēma darbu. Viņam /Persona A/, atbildot uz jautājumu, apstiprināja, ka lietoja alkoholu pirms transportlīdzekļa vadīšanas.

No liecinieces /Persona H/ liecībām izriet, ka viņa vēlāk ieradās notikuma vietā un veica /Persona A/ transportlīdzekļa vadītāja alkohola ietekmes pārbaudi, kas uzrādīja promiles.

Tiesa, novērtējot minēto liecinieku sniegtās liecības to kopumā, atzīst, ka liecinieki sniedza konsekventas, secīgas liecības, turklāt šīs liecības apstiprina pārējie lietā iegūtie rakstveida pierādījumi, to kopumā un savstarpējā sakarībā, tāpēc tiesa liecinieku liecībām piešķir augstu ticamību.

Lietā nav iegūta objektīva informācija, ka minētie liecinieki būtu ieinteresēti apsūdzētā apmelošanā un, tādējādi nepatiesu liecību sniegšanā, arī aizstāvība uz šādiem apstākļiem nenorādīja.

Tādējādi tiesa, vērtējot liecinieku sniegtās liecības to kopumā un savstarpējā sakarībā, secina, ka tās ir ticamas un pierādīšanā pieļaujamas.

Novērtējusi lietā iegūtos pierādījumu, tiesa atzīst par pierādītu to, ka tieši /Persona A/apsūdzībā norādītajā laikā, vietā un apstākļos vadīja transportlīdzekli Ford Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, ar kuru brauca pa Finiera ielu no Daugavgrīvas šosejas puses Gobas ielas virzienā, Rīgā, būdams alkohola ietekmē.

[7.2.2] Tiesa atzīst, ka /Persona A/ izvirzītā versija par to, ka transportlīdzekli apsūdzībā norādītajā laikā un apstākļos vadīja viņa dēls /Persona F/, nevis viņš, negūst apstiprinājumu tiesas izmeklēšanā.

Tiesa ņem vērā tiesu praksi un judikatūru (sk. *Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 5.jūnija lēmums Lietā Nr.SKK-298/2013*), kur Senāta Krimināllietu departaments ir paudis viedokli par aizdomās turētā pienākumu paziņot savu alibi, norādot, ka no brīža, kad personai paziņots, ka tā atzīta par aizdomās turēto, šai personai ir pienākums norādīt uz faktu, ka noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā tā ir atradusies citā vietā, vai uz Krimināllikumā paredzētu apstākli, kas izslēdz kriminālatbildību.

No lietas materiāliem (lietas lapa 1-7) redzams, ka /Persona A/ tika atzīts par aizdomās turēto un sniedza liecību, norādot, ka tieši viņš2024.gada 4.maijā vadīja transportlīdzekli Ford Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, ar kuru brauca pa Finiera ielu no Daugavgrīvas šosejas puses Gobas ielas virzienā, Rīgā, un šajā dienā viņš lietoja alkoholu.

Arī, būdams nopratināts apsūdzētā statusā 2024.gada 11.jūlijā, /Persona A/ liecināja, ka vadīja transportlīdzekli alkohola ietekmē virs 1,5 promilēm (lietas lapa 11).

Kriminālprocesa likuma 126.panta ceturtajā daļā noteikts, ka uz apstākļiem, kas izslēdz kriminālatbildību, kā arī alibi, jānorāda personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību saistībā ar šā nodarījuma izmeklēšanu, ja vien šādas ziņas jau nav iegūtas izmeklēšanā. Ja persona uz šādiem apstākļiem vai alibi nenorāda, apsūdzībai nav pienākuma pierādīt to neesamību, tiesai nav jādod to vērtējums spriedumā. Kriminālprocesa likuma 67.panta pirmās daļas 6.punktā noteikts, ka no brīža, kad personai paziņots, ka tā atzīta par aizdomās turēto, šai personai ir pienākums norādīt uz faktu, ka noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā tā ir atradusies citā vietā, vai uz Krimināllikumā paredzētu apstākli, kas izslēdz kriminālatbildību. Kriminālprocesa likuma 74.pants noteic, ka apsūdzētajam visās kriminālprocesa stadijās ir tādi paši pienākumi kā aizdomās turētajam.

Minēto pienākumu savlaicīgi /Persona A/ nav izpildījis, uz iespējamo alibi norādīja tikai tiesas izmeklēšanas laikā.

Novērtējusi liecinieka /Persona F/ liecības par to, katieši viņš 2024.gada 4.maijā vadīja transportlīdzekli Ford Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, nevis viņa tēvs /Persona A/, tiesa atzīst, ka liecinieks sniedza nepatiesas liecības, mēģinotpanākt savam tēvam /Persona A/ labvēlīgāku kriminālprocesa rezultātu.

Pierādījumus par to, ka liecinieks /Persona F/ būtu vadījisapsūdzībā norādītajā laikā, vietā un apstākļos transportlīdzekli līdz Finiera ielai, kur to novietoja ceļa malā un aizgāja prom, bet viņa tēvs palika, lietas materiāli nesatur.

Tieši pretēji, lietā iegūtie pierādījumi apstiprina to, ka apsūdzībā norādītajā laikā, vietā un apstākļos transportlīdzekli Ford Fusion,valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, ar kuru brauca pa Finiera ielu no Daugavgrīvas šosejas puses Gobas ielas virzienā, Rīgā, vadīja tieši /Persona A/, kā jau to tiesa konstatēja šī sprieduma [7.2.1] punktā.

Tiesa /Persona A/ norādi par viņa iespējamo alibi un izvēlēto aizstāvības taktiku, proti, to, ka transportlīdzekli apsūdzībā norādītajā laikā un apstākļos viņš nav vadījis, vērtē, kā izvēlēto aizstāvības taktiku, mēģinot panākt sev labvēlīgāku kriminālprocesa rezultātu, apzinoties, ka lietā ir iegūti viņa vainas pierādījumi. Turklāt tiesa atzīst, ka, sniedzot šāda satura liecības, /Persona A/ tiesas izmeklēšanas laikā sniedza apzināti nepatiesas liecības, tādējādi izmantojot izvēlēto aizstāvības taktiku.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētais, realizējot savu aizstāvību un sniedzot apzināti nepatiesas liecības, maksimāli cenšas norobežoties no saistības ar izdarīto noziegumu un mēģina sniegt atbilstošu un ticamu skaidrojumu, meklējot attaisnojumu savai rīcībai, lai tādējādi izvairītos no kriminālatbildības.

Tiesas vērtējumā apsūdzētais nav izdarījis nepieciešamos secinājumus par savas prettiesiskās darbības kaitīgumu un tās nepieļaujamību, mēģinot atrast attaisnojumu savai rīcībai.

[7.2.3] Līdz ar ko, analizējot apsūdzētā /Persona A/ faktiskās darbības, ārpus sapratīgām šaubām pilnībā ir pierādīta viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse, proti, tas, ka apsūdzētais /Persona A/ apsūdzībā norādītājā laikā, vietā un apstākļos vadījatransportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē, kas asinīs pārsniedz 1,5 promiles.

[7.2.4] Apsūdzētais /Persona A/ atbilst visām subjekta pazīmēm.

[7.2.5] Tiesas ieskatā inkriminētā noziedzīgā nodarījuma subjektīvā puse ir pilnībā pierādīta, vērtējot apsūdzētā faktiskās darbības un analizējot to atbilstību noziedzīga nodarījuma objektīvās puses pazīmēm. Tiesa atzīst, ka ir pierādīts apsūdzētā tiešais nodoms, jo viņš apzinājās savas darbības kaitīgumu un apzināti tā rīkojās. To, ka apsūdzētais spēja visā pilnībā saprast savas darbības un to nozīmi, apliecina viņa konsekventi veiktās darbības.

[7.2.6] Izvērtējusi augstāk minētos pierādījumus kopumā ar visiem lietas materiāliem, tiesa konstatē visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu, lai /Persona A/ darbības atzītu par noziedzīgu nodarījumu un kvalificētu tās pēc Krimināllikuma 262.panta1.^{1} daļas.

[8] Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka apsūdzētais ir izdarījis Krimināllikuma 262.panta 1.^{1} daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu un par tā izdarīšanu ir sodāms.

Nosakot apsūdzētajam soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus.

[8.1] Izvērtējot nosakāmā soda veidu, tiesai jāņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, apsūdzētā personību raksturojošās ziņas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējas kā mazāk smags noziegums.

Par Krimināllikuma 262.panta 1.^{1} daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar probācijas uzraudzību, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

Apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 262.panta 1.^{1} daļas apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas jomā.

Tiesas izmeklēšanā pārbaudīti sekojoši apsūdzētā personu raksturojošie dati: /Persona A/ dzimis 1953.gada 16.augustā (lietas lapa 38), ir deklarētā dzīvesvieta (lietas lapa 38), atraitnis (lietas lapa 36), agrāk sodīts (lietas lapa 33-34).

Tāpat tiesa ņem vērā tiesas izmeklēšanā konstatētās ziņas attiecībā uz apsūdzētā personību, kā arī tiesas sēdē noskaidroto par to, ka apsūdzētajam ir vidējā-tehniskā izglītība, nestrādā, ir noteikta invaliditātes 3.grupa, saņem pensiju 750 *euro* apmērā, nav reģistrējies kā bezdarbnieks, nav piešķirts maznodrošinātās vai trūcīgās personas statuss, savu veselības stāvokli pats nespēj novērtēt, ir bijis insults un hroniskas saslimšanas, ir atraitnis, apgādībā nepilngadīgu personu nav.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (sk. A. Judins. *Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp.*).

Personai ir konstitucionālas tiesības pieprasīt taisnīgumu, un tiesai ir pienākums katru lietu izskatīt taisnīgi. Lietas taisnīgas izskatīšanas būtisks elements ir piespriestā soda taisnīgums. Taisnīgs sods var tikt piespriests tikai tad, kad tiek ņemti vērā visi lietas apstākļi. Tāpēc Krimināllikumā ir paredzētas iespējas tiesai, ņemot vērā visus lietas apstākļus, personai, kas izdarījusi noziedzīgu darbību, piespriest taisnīgu sodu.

Tiesas ieskatā apsūdzētā /Persona A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma sabiedriskā bīstamība ir vērtējama kā augsta, jo apsūdzētais, apzinoties, ka būdams alkohola reibumā, vadīja paaugstinātas bīstamības avotu – transportlīdzekli, ar savām darbībām rupji pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumus un transportlīdzekļa vadīšanas

pamatprincipus, tādējādi ar savu rīcību apdraudot gan savu, gan citu personu veselību un dzīvību. Minētā apsūdzētā rīcība norāda uz viņa nihilistisko attieksmi pret likumu un kārtību, kāda noteikta, lai pasargātu jebkuru sabiedrības locekli no viņa dzīvības un veselības apdraudējuma.

Tiesa secina, ka apsūdzētais nekādus secinājumus nav izdarījis, nav pārvērtējis savu attieksmi pret noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, nav iekļāvies sabiedrības vispārpieņemtajās uzvedības normās, bet ir izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu nedzēstas sodāmības laikā.

Tiesas ieskatā apsūdzētajam sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā un nav pamata viņam piemērot īslaicīgu brīvības atņemšanu. Šādu tiesas pārliecību pamato izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturs, radītais kaitējums un apsūdzētā personība, kā arī tas fakts, ka apsūdzētais rīkojies mērķtiecīgi un konkrētajos apstākļos izdarīja visu, kas no viņa atkarīgs, lai izdarītu noziegumu, tādējādi savas intereses vērtējot augstāk par citu personu un sabiedrības interesēm.

Savukārt Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas sankcijā paredzētie alternatīvie soda veidi – naudas sods, sabiedriskais darbs vai probācijas uzraudzība – neatbilstu ne izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam, ne radītajam kaitējumam, ne ziņām, kas iegūtas par viņa personību, kā arī nesasniegs soda mērķi un nebūs lietderīgs soda veids apsūdzētajam dotās kriminālliet as ietvaros, jo tiesa negūst pārliecību, ka vainīgais, neizciešot reālas brīvības atņemšanas sodu, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Nosakot apsūdzētajam sodu brīvības atņemšanas veidā, tiesas ieskatā tiks sasniegts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definētais soda preventīvais mērķis, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[8.2] Izvērtējot nosakāmā soda mēru, tiesai jāņem vērā atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

[8.2.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmo un otro daļu tiesa apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus nekonstatē.

[8.2.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmo daļu 17.punktu tiesa par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli atzīst to, ka viņš sniedza apzināti nepatiesu liecību.

Pēc tam, kad tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais izteica piekrišanu sniegt liecību, tiesa viņam atbilstoši Kriminālprocesa likuma 150.panta 4.punktam izskaidroja sekas par apzināti nepatiesas liecības sniegšanu, līdz ar to apsūdzētais sniedza liecību, būdams brīdināts par apzināti nepatiesu liecību sniegšanu.

To, ka apsūdzētais sniedza apzināti nepatiesu liecību, tiesa, analizējot lietā esošos pierādījumus, atzina šī sprieduma 7.2.2.punktā.

Tiesa atzīst, ka tiesas izmeklēšanā ir pilnībā apstiprinājušies apsūdzībā norādītie apstākļi, un tas, ka apsūdzētajam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas ir izdarījis tieši apsūdzētais /Persona A/. Līdz ar ko tiesa apsūdzētā tiesas sēdē sniegtās liecības par to, ka transportlīdzekli vadīja viņa dēls, nevis viņš, atzīst par nepatiesām, turklāt šīs liecības viņš ir sniedzis, būdams brīdināts par apzināti nepatiesu liecību sniegšanas sekām.

[8.2.3] Tiesas ieskatā atbildību pastiprinoša apstākļa esamība ir pamats bargāka soda mēra piemērošanai Krimināllikuma panta sankcijas ietvaros un liedz tiesai tiesības piespriest minimālo sodu, jo pēc Krimināllikuma jēgas atbildību pastiprinošu apstākļu esamība jau pati par sevi liedz iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu (sk. *Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006.gada 8.februāra lēmumā lietā Nr.SKK01-74/06*).

Augstākā tiesa vairākkārt norādījusi, ka nesamērīgi mīksta soda noteikšana neveicina arī soda prevencijas uzdevuma izpildi, jo nenostiprina ne vainīgās personas, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas (sk. *Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 8.jūnija lēmumu lietā Nr.SKK-24/2011, Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2014.gada 30.septembra lēmumu*

lietā Nr.SKK-306/2014; Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2015.gada 21.decembra lēmums lietā Nr. SKK–43/2015).

[8.2.4] Šādos apstākļos, ņemot vērā humānisma un soda individualizācijas principus, kā arī konkrētos lietas apstākļus, izvērtējusi nosakāmā soda veidu un mēru, tiesa atzīst, ka par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļā, apsūdzētais ir sodāms ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem, kas ir pietuvināta panta sankcijas noteiktajai vidējai robežai.

[9] Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas sankcija paredz papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem. Papildsoda mērķis ir sekmēt apsūdzētā resocializāciju un novērst jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Nosakot papildsodu, tiesa ņem vērā jau šajā spriedumā norādītos apstākļus, nodarījuma raksturu, smagumu, sabiedrisko bīstamību un apsūdzētā personību.

[10] Pirmstiesas procesā apsūdzētajam piemērotie drošības līdzekļi – uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums vadīt visu veidu transportlīdzekļus – ir atstājami negrozīti līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

[11] Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13] panta piekto daļu konfiskācijai pakļauj noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ar kuru tā izdarījusi šā likuma 262. vai 262.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

No lietas materiāliem izriet, ka transportlīdzeklis Ford Fusion, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, ar kuru tika izdarīts apsūdzētajam inkriminētais noziedzīgs nodarījums, pieder apsūdzētajam.

Ņemot vērā to, ka apsūdzētais izdarīja noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību, par kuru atbildība paredzēta Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļā, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam piederošais transportlīdzeklis Ford Fusion, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, ir konfiscējams.

[12] Kriminālprocesā apsūdzētā aizstāvību veica aizstāvis, kuram par veikto darbu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanā pirmstiesas procesā no valsts līdzekļiem izmaksājama atlīdzība kopsummā 120 *euro*, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.panta pirmo daļu ir piedzenami no apsūdzētā.

Tāpat saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 5.punktu un 368.panta pirmo daļu no apsūdzētā ir piedzenami procesuālie izdevumi par izņemtā transportlīdzekļa Ford Fusion, valsts reģistrācijas numurs /Transportlīdzeklis B/, pārvietošanu un glabāšanu1725,60 *euro* apmērā (lietas lapa 38).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu minētos procesuālos izdevumus ir pamats piedzīt valsts ienākumos no apsūdzētā, jo tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma 368.pantā paredzētos gadījumus apsūdzētā atbrīvošanai no procesuālo izdevumu piedziņas. Arī pats apsūdzētais vai viņa aizstāvis tiesas sēdē neizteica lūgumu, atbrīvot viņu no procesuālo izdevumu pilnīgas vai daļējas piedziņas.

Tiesas ieskatā apsūdzētais ir atbrīvojams no procesuālo izdevumu samaksas par aizstāves veikto darbu tiesas procesā, jo tiesa aizstāvi pieaicināja pēc savas iniciatīvas, lai pilnvērtīgi nodrošinātu apsūdzētā tiesības uz aizstāvību, ņemot vērā viņa attieksmi un uzvedību tiesas procesa laikā.

Rezolutīva daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.pantu tiesa

nosprieda

/Persona A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta $1.^{1}$ daļā, un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu soda termiņā ieskaitīt aizturēšanu no 2024.gada 4.maija plkst.17.40 līdz 2024.gada 5.maijā plkst.15.20, rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu.

Izciešamā soda daļa – brīvības atņemšana uz 4 (četriem) mēnešiem 29 (divdesmit deviņām) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Piemērotos drošības līdzekļus – uzturēšanos noteiktā vietā un aizliegumu vadīt visu veidu transportlīdzekļus – atstāt negrozītus līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Saskaņā ar Krimināllikuma $70.^{13}$ panta piekto daļu transportlīdzekli Ford Fusion, ar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis B/ konfiscēt par labu valstij.

Piedzīt no /Persona A/ valsts ienākumosprocesuālos izdevumus 120 *euro*par aizstāvja veikto darbu pirmstiesas procesā, un tie iemaksājami: Valsts kase, NMR 90000050138, konts Nr.LV05TREL819045814800B, BIC kods TRELLV22, nosakot 30 dienu termiņu tā labprātīgai izpildei pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot tiesai maksājuma apliecinošu dokumentu.

Atbrīvot /Persona A/ noprocesuālo izdevumu samaksas par aizstāves veikto darbu tiesas procesā.

Piedzīt no /Persona A/ procesuālos izdevumus 1725,60*euro* par izņemtā transportlīdzekļa Ford Fusionar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis B/ pārvietošanu un glabāšanu, un tie iemaksājami Nodrošinājuma Valsts aģentūras kontā LV86TREL2140651020000, saņēmēja banka: Valsts kase, TRELLV22, mērķī norādot NVA lietas Nr.KL-14728 un EKK 21490, nosakot 30 dienu termiņu tā labprātīgai izpildei pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot tiesai maksājuma apliecinošu dokumentu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darba dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības datums – 2026.gada 13.marts.

Tiesnese Linda Dīzenberga